

постничествѣ” Василя Великого складається із трьох частин, перед кожною наведені передмова і зміст. Починаючи із 78 с. 3-ї частини вміщені статті Василя Великого, що не увійшли до змісту. Як зазначив *Я.Исаевич*, ”однакова стислість набору дозволяє припустити, що один і той же майстер відливав шрифти для віленьких видань *Мстиславця* і для острозької “Книги о Постничестве” (а також одношрифтного з нею Часослова 1602 р.). Схожість прийомів друку вказують на те, що у 1594 (і пізніше у 1602) в Острозі працював сам Петро Мстиславець або його учень” (Исаевич Я. Преемники первопечатника.- М., 1981.- С. 10). К. о п. є перекладом праць про правила аскетичного чернечого життя візантійського богослова Василя Великого (близько 330-379 рр.), вихідця із багатого каппадокійського патриціанського роду, глибокого знавця філософських і природознавчих ідей свого часу, якого справедливо вважають батьком і фундатором чернечих орденів на Сході і Заході. Необхідність видання його праць була зумовлена цілковитим занепадом моралі у середовищі православного духовенства приходів та монастирів. Не виключено, що при виданні К. о п. використовувалися переклади доробку Василя Великого, здійснені в Млиновецькому гуртку кн. *Андрія Курбського*. Однак, острозьке видання К. о п. орієнтувалося не лише на східні грецькі списки, але й на найновіші західно-європейські. Як наслідок, К. о п. вийшла

сумішшю правил Василя Великого, укладених на розсуд упорядника видання. Останнім, на думку В. Фриз, міг бути Василь Малюшицький (див.: Фриз В. “Книга о Постничествѣ” Василя Великого (Остріг, 1594) у збірниках м. Львова // Остріг на порозі 900-річчя: Матеріали І-ІІІ наук.-краєз. конф. (1990-1992).- (Острог, друк. Сокаль).- 1993.- Ч. ІІ.- С. 70-73). Як свідчить її дослідження покрайніх записів 11-ти книг К. о п., що зберігаються у львівських збірках, це видання мало значну популярність не лише серед монахів і священників, але й купців, військових, міщан. Мали цю книгу у своїх бібліотеках визначні православні діячі *Іов Княгиницький* та *Іов Борецький*.

Місця зберігання: В Україні - Київ: ЦНБ ім. В.Вернадського НАН України; Львів: ЛНБ ім. В.Стефаніка НАН України, ЛІМ, Наук. б-ка Львів. держ. ун-ту; Харків: б-ка Харк. держ. ун-ту; в Російській Федерації - Москва: ДІМ, ДБР; Санкт-Петербург: РНБ, БАНР; Псков: Псковськ. музей-заповідник; у Литві - Вільнюс: БАН Литви; у Польщі - Варшава: Національна б-ка; у Румунії - Б-ка АН Румунії та ін

Каталоги стародруків: (Абросимова С.В.) Старопечатные кириллические издания в Днепропетровском историческом музее 1574-1800 гг.: Каталог.- Днепропетровск, 1988.- С. 6-7; Быкова.- № 9.- С. 25-27; Запаско, Исаевич.- Кн. 1.- № 31.- С. 30-31; Каменева, Гусева.- № 7.- С. 13; Каратаев І.- № 132.- С. 258-259; Каратаев П.- № 109.- С. 18; Максименко № 190.- С. 36; Петров, Бирюк, Золотарь.- № 31.- С. 26; Родосский.- № 29.- С. 44; Свенцицкий.- № 465(589).- С. 132; Строев І.- № 31.- С. 73-75; Строев П.- № 31.- С. 32-33; Ундольский.- № 117.- Ствп. 19; Ундольский - Кастерин.- № 47.- С. 100. *Літ.:* Исаевич. Преемники...- С. 10.

Книжниця (в 6-ти розділах) 1588 р.

(інша назва - „О единой истинной православной вѣре“ - походить від назви першої частини трактату). Згідно з підписом „написася сіа в лѣто оть создания міра 7097, римляном же пишущимъ оть по плоти Рожества Господня, 1588, по отщепенствѣ же ихъ еже оть насъ въ празниках, лѣта 5“. Вже остання частина цієї фрази говорить про спрямованість твору. 8°, (6), 240, 66, (4), 24, (3) арк.; (інша - 6, 240, 66, (4), 24, (3) арк.). Рядків- 21, 30; друк у 2 фарби; шрифти: 10 рядків - 60, 41, 85 мм (інша - 60, 42, біля 84 мм); орнамент: заставка - з дошки „Часовника“ *І.Федорова* (Москва, жовтень 1565). У частині

примірників аркуші четвертої лічби бувають з помилковою нумерацією (46, 2, 48, 4, 50, 6, 52, 8-24, або 46-53, 9-24). Місце друкування визначається за тотожністю шрифту К. до шрифту острозьких видань 90-х рр. XVI ст. Автором вважається *Василь Суразький* (Василь Андрійович Малюшицький). Остання нумерована частина містить лише такі дані про авторство: “многогрѣшний і худѣший в християнах, убогий Василій“. К. розглядається як твір, що складається з шести розділів, іноді - як збірка з шести творів (трактатів). Вона є значною за обсягом, складною за змістом і за структурою працею. Складається з таких частин: 1) “О единой истинной православной вѣре”; 2) “О происхождении утѣшительного

